

Mattilsynet
Avdeling nasjonale oppgaver

Postmottak@mattilsynet.no

Att: Ole Aamodt
Bente Nærland Reve

DEN NORSKE
VETERINÆRFORENING

Org. nr. 966251808

Postadresse:
Pb. 6781 St. Olavs plass
0130 Oslo

Besøksadresse:
Keysers gt. 5
0165 Oslo

22 99 46 00
dnv@vetnett.no
www.vetnett.no

Oslo, 5. jan 2023

Oversendt forslag til Mattilsynet om «grendeinseminør» fra Geno den 13 desember 2022.

Veterinærforeningen har i 2022 vært i møte med Mattilsynet om Genos strategi for eierinseminører, og 1. september deltok Mattilsynet, Geno og Veterinærforeningen i et felles møte om dette.

Om eierinseminører:

Forskrift om sædoverføring hos husdyr (FOR-1995-03-06-239) regulerer adgangen for andre enn formelt kompetent personell til å foreta inseminasjon. Veterinærer er også pålagt generelle krav til forsvarlighet i Dyrehelsepersonelloven.

Mattilsynet har opplyst om at det ikke er ressurser til å føre tilsyn med eierinseminører, og at det bl.a. derfor ikke føres, eller er ført noe tilsyn med eierinseminører.

Veterinærforeningen er bekymret over at det ikke føres tilsyn med eierinseminører, både fra et dyrevelferdsmessig og smittevernmessig perspektiv.

Det har til nå heller ikke vært ført kontroll med at eierinseminører oppfyller kravet om 50 1. gangs-inseminasjoner etter eierinseminørkurset, ei heller om husdyrbrukere som har gått inseminasjonskurset inseminerer selv om de får avslag på søknad som eierinseminør etter de har gått kurset.

Det er heller ingen kontroll eller oversikt som indikerer kvaliteten på arbeidet eierinseminørene gjør. Denne yrkesgruppen har ingen dyrevelferdsmessige eller faglige forsvarlighetskrav knyttet til sin virksomhet utover forskriftens § 6 og en plikt ihht § 2 til å opptre slik at sjukdommer ikke spres.

Veterinærforeningen ønsker at det innføres kvalitetssikring av eierinseminørens virksomhet og at Mattilsynet har verktøy til å føre effektivt og løpende tilsyn.

DEN NORSKE
VETERINÆRFORENING

Geno har i sin eierinseminasjonsstrategi foreslått at det innføres et krav om rapportering av alle inseminasjoner i forbindelse med utstedelse av tillatelse til utførelse av eierinseminasjon. Dette for å sikre at kravet om 50 1.gangs inseminasjoner oppfylles av hver enkelt eierinseminør.

Av antall doser kjøpt fra Geno oppgis at 15% er kjøpt av eierinseminører, men ikke nødvendigvis benyttet. Bare 7% av dosene er innregistrert brukt via DHP.

Veterinærforeningen mener at Mattilsynet ikke bør gi tillatelse til at produsenter kan gjennomføre inseminasjonskurset uten forutgående vurdering av hvorvidt de oppfyller alle krav.

Veterinærforeningen mener det er ønskelig at Mattilsynet og GENO samarbeider om oppfølgingen av eierinseminørene. Mattilsynet kan se nærmere på et krav om rapportering når systemet for slik digital rapportering er på plass.

Om utvidelse av eierinseminørordningen slik at eierinseminører kan inseminere i andre besetninger, såkalt «grendeinseminør».

Geno har gjennom sin vedtatte eierinseminørstrategi foreslått at man går i dialog med Mattilsynet om å innføre «grendeinseminører» i områder der det ikke er mulig å skaffe veterinær eller semintekniker til å utføre inseminasjon.

En eventuell utvidelse av ordningen med eierinseminasjon må ses i sammenheng med det pågående arbeidet med å utrede fremtidig veterinærdekning i regi av LMD.

Veterinærforeningen registrerer at Geno den 13. desember 2022 sender et forslag til forutsetninger for å kunne bli «grendeinseminør» til Mattilsynet.

Veterinærforeningen vil påpeke at ordningen «grendeinseminør» ikke eksisterer, og at innføring av såkalt «grendeinseminør» slik Geno foreslår ikke er i tråd med gjeldende regelverk. Etter Veterinærforeningens oppfatning må eventuelt forskriften endres.

Veterinærforeningen ønsker god og tett dialog om områder der det per i dag er utfordrende å få noen til å inngå avtale om å inseminere. Det er viktig å kartlegge hva som hindrer de lokale veterinærene eller inseminørene i å påta seg oppdragene slik at aktuelle tiltak kan vurderes i felleskap.

Det er mange forhold som tilsier at ordningen med eierinseminører og forskriften som regulerer dette bør revurderes, avvikles, eller underlegges strengere kontroll og tilsyn. Å utvide en slik ordning ytterligere til å gjelde en ny gruppe «grendeinseminører» uten noen form for kontroll og ut over gjeldende lovverk er etter Veterinærforeningens syn ikke riktig, ikke ønskelig og svært betenkelig.

DEN NORSKE
VETERINÆRFORENING

Inntil det foreligger en endring i forskrift eller lov som åpner for bruk av grendeinseminør, ber Veterinærforeningen om at forslaget om kriterier for grendeinseminører, eller innføring av dette begrepet avvises i sin helhet av Mattilsynet.

Vi refererer også her vårt innspill om temaet til den kommende dyrevelferdsmeldingen:

«Inseminering av andre enn veterinær

Forskrift om kunstig sædoverføring hos husdyr utført av andre enn veterinær er gammel (fra 1995) og basert på en enda eldre instruks for seminteknikere fra 1985. Forskriften er hjemlet i Matloven og Dyrevelferdsloven, og mest relatert til smitteoverføring, men dårlig forankret i Dyrevelferdsloven og heller ikke omtalt i forarbeidene verken til eksisterende Dyrevelferdslov eller tidligere Dyrevernlov fra 1974. Dagens krav til dyrevelferd er vesentlig endret siden forskriften ble til og forskriften har mangler når det gjelder kvalitetssikring, rapportering og fungerende tilsyn med virksomheten. Vi foreslår en full gjennomgang av denne forskriften i forbindelse med gjennomgang av dyrevelferdsloven.»

Christian Tengs
Organisasjons- og forhandlingssjef

Marie Modal
Generalsekretær